

Anadolu Türk Eğitim Dergisi Cilt 2, Sayı 3, 128-144.	Anatolian Turk Education Journal Volume 2, Issue 3, 128-144.
ISSN:2867-5314	
http://www.anadoluturkegitim.com	

Göç ve Eğitim: Suriyeli Sığınmacılara Yönelik Bir İnceleme

Fatma
ALACA²⁷
MEB
Osmaniye
Türkiye

Aydın
ALBAK²⁸
MEB
Osmaniye
Türkiye

Makale Türü: Araştırma Makalesi

Makale geliş tarihi: 11.12.2020

Makale kabul tarihi:26.12.2020

Özet: Araştırmanın amacı göç ve eğitimin tanımlamalarından yola çıkarak Suriyeli sığınmacıların durumunu incelemektir. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi içeriğinde ilerlenmiştir. Üç bölümden oluşan araştırmanın ilk bölümünü kavramsal olarak göç ve Türkiye' ye göçler oluşturmaktadır. İkinci bölümünde kavramsal olarak eğitim ve Türkiye' de eğitim politikalarına genel olarak bakış ele alınmıştır. Bu bölümde ayrıntı olarak cumhuriyet dönemi öncesi ve sonrasındaki eğitimsel faaliyetlere değinilmiştir. Cumhuriyet öncesi dönem eğitimi; eski Türkler ve Osmanlı olarak iki ayrı başlık altında detaylandırılmıştır. Cumhuriyet sonrası dönem ise ayrıntılı bir şekilde anlatılmış, 2023 Eğitim Vizyon Belgesi ise ayrı bir başlık altında verilmiştir. Son olarak üçüncü bölümde ise; Suriyeli sığınmacılar ve eğitim konusu işlenmiştir. Bu bölümün alt başlıklarında ise; Suriye savaşı, Suriyeli sığınmacıların makro düzeyde Türkiye mikro düzeyde ise Osmaniye ili incelenmiş olup son olarak da eğitim kısmına yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: *Eğitim, Eğitim Politikaları, Göç, Suriye Savaşı.*

Bu makaleye atıf yapmak için: Alaca, F. ve Albak, A. (2020). Göç ve Eğitim: Suriyeli Sığınmacılara Yönelik Bir İnceleme, *Anadolu Türk Eğitim Dergisi*, 2(3), 128-144.

27 Sorumlu Yazar – Fatma Alaca, MEB, falaca85@gmail.com , ORCID NO: 0000-0001-9772-3413.

28 Yazar – Aydın Albak, MEB, aydinalbak@hotmail.com, ORCID NO: 0000-0001-7019-8866.

Anadolu Türk Eğitim Dergisi Cilt 2, Sayı 3, 128-144.	Anatolian Turk Education Journal Volume 2, Issue 3, 128-144.
ISSN: 2867-5314 http://www.anadoluturkegitim.com	

Migration and Education: An Investigation on Syrian Refugees

Fatma
ALACA²⁹
MEB
Osmaniye
Turkey

Aydın
ALBAK³⁰
MEB
Osmaniye
Turkey

Article Type: Research Article

Received Date: 11.12.2020

Accepted Date: 26.12.2020

Abstract: The aim of the study is to examine the situation of Syrian refugees based on the definitions of migration and education. One of the qualitative research methods, it has advanced in document analysis content. migration in the first part of the study consists of three parts as conceptual and Turkey on immigration forms. The second part is conceptually training and Turkey are also discussed general overview of the education policy. In this section, educational activities before and after the republic period are mentioned in detail. Pre-Republic period education; It is detailed under two separate titles as the old Turks and the Ottoman. The post-Republic period is explained in detail, and the 2023 Education Vision Document is given under a separate heading. Finally, in the third part; Syrian refugees and education talk has been covered. In the subtitles of this section; Syria war, the Syrian refugees in Turkey at the micro level macro level are examined in Osmaniye are included as part of the training ended.

Keywords: *Education, Educational Policies, Migration, Syrian War.*

To cite this article: Alaca, F. ve Albak, A. (2020). Migration and Education: An Investigation on Syrian Refugees, *Anatolian Turkish Education Journal*, 2(3), 128-144.

29 Corresponding Author – Fatma Alaca, MEB, , falaca85@gmail.com, ORCID NO: 0000-0001-9772-3413.

30 Corresponding Author – Aydın Albak, MEB, aydinalbak@hotmail.com, ORCID NO: 0000-0001-7019-8866.

Giriş

Göç “anamlı bir uzaklık ve etki yaratacak kadar bir süre içinde gerçekleşen bütün yer değiştirmeler” olarak tanımlanmaktadır (Erder, 1986:9). Toplumlar ekonomik, sosyal, siyasal, kültürel ve daha birçok nedenlerden dolayı ilişkilerinde meydana gelen değişiklikler sonucu yer değiştirme ihtiyaçları hissetmişlerdir. Bu sebeplerin her birisi ayrı bir olgudur ve bu olgular yaşamın bütün alanlarında etkisi olan bir dinamikliktir.

İnsanoğlunun doğumundan ölümüne kadar ki geçirmiş olduğu yaşam sürecinde; karşılaştığı olumlu ya da olumsuz olgular sonucu, geçici ya da kalıcı olarak bir yerden başka bir yere yerleşmesi dinamikliliğini göçün kavramsal olarak başka bir tanımı olarak da diyebiliriz.

Dinamiklik göçün sebebi olan yerle sınırlı kalmayıp göçün olduğu yere de uzanmaktadır. Çünkü göçle giden göçmen, yerleştiğı yerin kültürel, sosyal, ekonomik vb. durumlarına da adapte olma süreci içerisine girmektedir. Ayrıca, karmaşıklık durumları içeren göç algısı sadece bedensel yer değişikliği olarak da ele alınmamalıdır. İnsanoğlunun kendini anlatamadığı durumlarda ve ilişkilerdeki zayıflık da fikir göçüne sebep olabilmektedir. Sosyal ve ilişkisel iletişim ağındaki bozulmalar kişilerin aidiyet duygusunu olumsuz etkilediğı gibi yaşam kalitesini de düşürmektedir. Aidiyet ve bağlılık duygusu düşen bireylerse tercihlerini mekânsal hareketlilik yapmak olarak kullanmaktadırlar ve böylece toplumsal yapıların dokusu değişmektedir. Yalçın’ a göre (2004) göç; coğrafi mekân değiştirme sürecinin sosyal, kültürel, ekonomik ve politik boyutlarıyla toplumsal yapının dokusunu değiştiren yer değiştirme hareketidir.

Dünyada toplumların iç işleyişi, sınıfsal, etnik, dinsel gruplar arası ilişkileri ile dış dünyadaki çekim merkezlerinin yapısına bağı bir olgu olan göçün küreselleşme süreciyle yeni ve karmaşık bir boyut kazanması en çok da uluslararası boyutunun yani küreselliğinin şekillenmesi, daha doğrusu iyice netleşmesi durumu söz konusudur (Akt. Kara & Korkut, 2010). Böylece göç kavramı da yerinden olma durumu olarak anlaşılmaya başlanmıştır.

Eğitim, insan varlığının derinliklerine ve özüne kök salan tutumları, davranışları, hayat felsefesini, hayatın anlamını, görevini ve sorumluluklarını, süregelen insan kültürüyle yoğurarak, bireyde ve toplumda değişme ve oluşmalar meydana getirme sürecidir (Akt. Eğri, 2003).

Bireyde kasıtlı olarak ve kendi yaşantısı yoluyla toplumun beklentisine uygun olarak öğrenmelerin bir araya gelmesi demek olan eğitim; hayat boyu devam eden bir süreçtir. Bu süreç kendiliğinden gelişebilirken planlı olarak da gelişim gösterir. Toplumların etkileşiminde, resmi kurumlardaki planlı öğretilerde, çocukların sokak oyunlarında ve daha nice örneklerle çoğaltabileceğimiz sürekli var olan eğitim; genel yapısıyla formal ve informal olmak üzere iki temel yapıda gelişmektedir.

İnformal eğitimde; belli bir plan dahilinde gelişmesi zorunluluğı yoktur, amaçta netlik yoktur, davranışlar olumlu ya da olumsuz olarak da çıkabilir ve dış çevrenin eğitimde etkisi çoktur. Dış çevreden kasıt; aile yaşantısı, arkadaş çevresi, sokak yaşantıları, izlenen tv programları, sosyal medya iletişim araçları ve daha birçok örneğı sıralayabiliriz.

Planlı olarak ilerleyen, öğreticisi olan, hedeflerinde olumlu davranışlar ortaya çıkarmak olan, eğitim verilen yerin, içeriğın yani müfredatın belli olduğı süreç formal eğitimi oluşturmaktadır. Formal eğitim ise kendi içerisinde; yaygın eğitim ve örgün eğitim olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Bu eğitimleri biraz açacak olursak;

Örgün Eğitim:

- Bireyler kademeler halinde eğitim basamaklarını ilerler.

- Okul öncesi eğitim, temel eğitim, ortaöğretim eğitim, yükseköğretim, açıköğretim, uzaktan öğretim gibi basamakları vardır.
- Bireylerde yaş kriteri bulunmaktadır.
- Milli Eğitimin temel amaçları uygulanmaktadır.

Yaygın Eğitim:

- Bireylerde yaş kriteri yoktur. Her yaş eğitime dahil olabilir. Eğitim hayatlarına ara verenler tekrar eğitime dönüş yapabilir ve kaldıkları yerden devam edebilir.
- Bireyin amacı vardır. Kendi amacı doğrultusunda ilerler.
- Kademeleşme yoktur. Önşartlar mecburi değildir.
- Özel dersler, halk eğitimi, hizmetiçi eğitimler örnek olarak verilebilir.

Eğitim bir ekosistemdir ve bu ekosistem tüm bileşenleriyle değerlidir. Öğrenci, öğretmen, veli, okul bir bütündür ve hiçbirisi birbirinden ayrı düşünülemez. Dengede duran bir sac gibi, eğitimin bütün bileşenleriyle eğitim politikaları eş zamanlı olarak gelişim faaliyetleri planlamalıdır ki süreç aktif bir şekilde ve devamlı olarak fayda sağlasın. Planlı olarak ilerleyen kısmında ise; öğretim kavramı karşımıza çıkmaktadır. Çünkü öğretim, eğitimin bir parçasıdır. İstendik davranışları kazandırmanın esas olduğu yani temel hedefin bu olduğu, belli bir kurumda ve belli öğreticiler tarafından sistemli ve süresi belli olan çalışmaların bütünüdür, öğretim. Türk eğitim tarihi eğitim ve öğretimin birlikte oluşturduğu bir yapılanmadır ve öğretiler sadece okul ya da kurumlarla da sınırlandırılmamıştır. Okul dışı öğrenme ortamları ve toplum eğitimcileri Türk tarihinde ötelere beri eğitimin temelinde var olmuşlardır. Bu cümleyi biraz açıklayacak olursak; ninniler, atasözleri, deyimler, masallar, vecizeler, siyasetnameler ve daha nice örnekleri sıralayabiliriz. Ayrıca bu değerler anlatıcılar yoluyla da kültürün devamlılığında temel kaynak olan, kültür eğitimcileri olarak Türk Eğitim sistemimizde yer almaktadır. Ezberci eğitimin dışında gerçekleşen ve hayatın içerisinde yaşantılar yoluyla bireylerin elde ettiği bilgiler, toplumda var olan anlatıcıların birer katkısı olarak görülmektedir.

Eğitimin hammaddesi olan insan var oluş sebebiyle değerlidir. Huzurlu, mutlu ve tamamlanmış bir birey şeklinde yaşaması da eğitimin temel hedefleri arasında yer almaktadır. Topluma uyum sağlamış, değişen kültürün gerektirdiği durumları yaşantısına uygularken olumlu değişimler kaydetmiş, bütüncül ve statik yönde çabalar gösteren bireyler yetiştirmeyi hedefleyen eğitimin görevi her yönlüdür. Okul-öğrenci-toplum bütünlüğü içerisinde realist bir yaklaşımla, idealist bir topluma nesli hazırlamak da eğitimin görevleri arasındadır. Ayrıca, Eğri (2003) eğitimin çift yönlü görevini şöyle aktarmıştır:

1. Toplumun mevcut değer yargılarını ve hukuk düzenini yetişmekte olan nesle tanıttıp benimsetmek,

2. Onları bu düzene itaatle birlikte yeni değerler üretmeye, benlik geliştirmeye ve topluma yeni seviyeler kazandırmak için çalışmaya yöneltmek.

Bu çalışmada göç ve eğitim kavramlarının hem genel hem de Türkiye’deki durumlarının incelenmesi ve Suriye Savaşı sonucu Suriyeli sığınmacıların Türkiye’deki ve Osmaniye ilindeki genel ve eğitim durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır.

Yöntem

Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Wach (2013) doküman analizinin tanımını şöyle yapmıştır; yazılı belgelerin içeriğini titizlikle ve sistematik olarak analiz etmek için kullanılan bir nitel araştırma yöntemidir (Akt; Kırıl B.,2020). Bu çalışmada kullanılan doküman çeşitleri kılavuzlar, notlar, kitap ve broşürler, haritalar, çizelgeler, örgütsel raporlar, anket verileri, çeşitli kamu

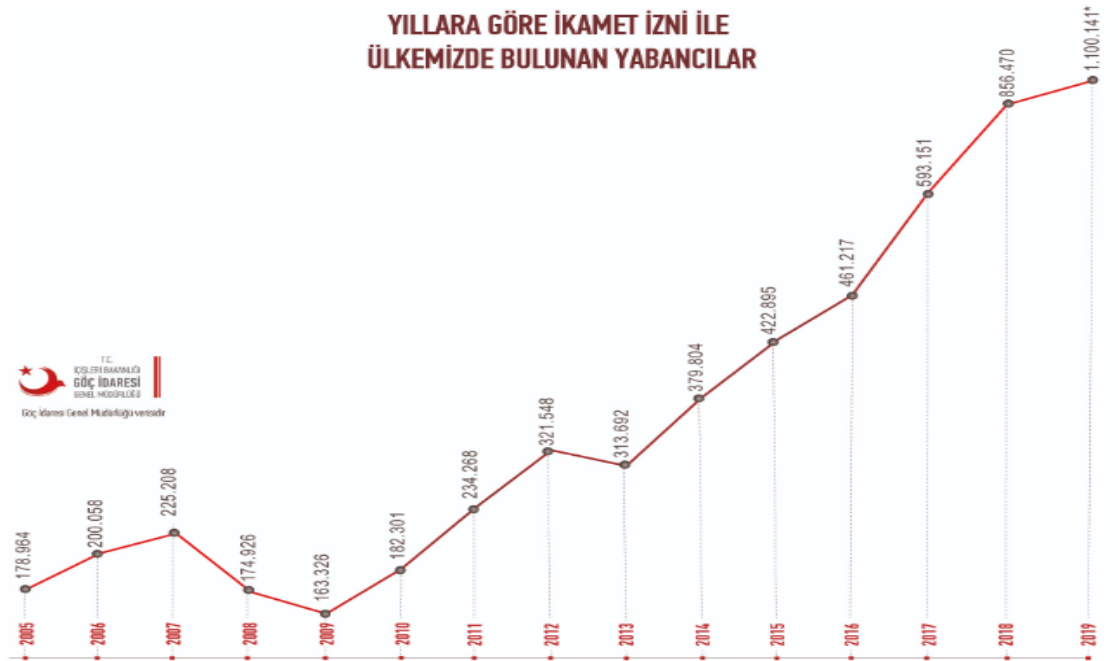
kayıtları vb. şeklinde olmuştur. Dokümanların niteliği yazı temelli olup, haritalar görüntü temelli olarak seçilmiş ve araştırmaya konu olan il Osmaniye olması sebebiyle de bulunulan yere göre doküman olarak sınıflandırılmıştır. Bilgi kaynakları ikincil dokümanlar olup, kurumsal kaynaklar olarak tercih edilmiştir.

Bulgular

Türkiye' ye Göçler

Köklerinde göçebe topluluk olarak yaşayan Türkler, millet olarak yaşadıkları coğrafyaya gerek göç alarak gerekse coğrafyalarından göç vererek toplumların kültürel, sosyal, ekonomik vb. olarak etkilenmesinde geçiş özelliği taşımışlardır. Ötelerden beri devam etmekte olan bu özellik bugün de Türkiye Cumhuriyeti Devleti için devam etmektedir. Bu göçlerden yıllara göre ülkemizde ikamet izni ile bulunan yabancıların istatistikleri aşağıda örnek olarak verilmiştir.

Tablo 1. Yıllara Göre İkamet İzni İle Ülkemizde Bulunan Yabancılar

*25.12.2019 tarihi itibarıyla

Kaynak: İl göç idaresi

Yukarıdaki istatistikten de anlaşılacağı üzere ülkemize yapılan göç sayısı her geçen yıl giderek artış göstermiştir.

Türkiye' de Eğitim Politikaları

İnsanlık var olduğundan beri gelişim ve değişim sürekli olarak vardır. Çünkü değişmeyen tek şey değişimin kendisidir. Eğitimde bu değişime tabiidir ve dolayısıyla devletlerin, milletlerin yani toplulukların da değişiyor olması eğitim politikalarının değişmesine sebep olmuştur. İhtiyaçların ve kaynakların değişmesi insanlığı olumlu ve olumsuz yönde etkilemiştir. Bu durumda kimi topluluklar hızla ilerlerken kimi topluluklarda da gerileme olabilir. Ortega Gasset "ilim, kendi ilerleyişinin gerekli düzenleyicisi olarak, yeniden kurulma emeğine ihtiyaç gösterir." cümlesiyle de eğitim bilimlerinin değişmesinin gerekçesini örneklendirmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Devletinin eğitim politikalarını gelişimsel olarak ikiye ayırarak olursak:

- Cumhuriyet dönemi öncesi: Eski Türkler ve Osmanlı Devleti

- Cumhuriyet dönemi sonrası

şeklinde gruplayabiliriz.

Cumhuriyet Dönemi Öncesi Eğitim

Eski Türkler

Cumhuriyet dönemi öncesi eski Türk Eğitim sistemi genel olarak yaşama biçimlerinden etkilenecek oluşturuluyordu. Çoğunlukla savaş teknik ve stratejileri geliştiren Türkler, göçebe yaşamlarında çocuklarını erken yaşlarda eğitime tabii tutuyorlardı. Kendi yaşantılarında gerekli olan ve ihtiyaçları doğrultusunda öğrendikleri okçuluk, at binme ya da farklı alanlarda eğitim alan çocuklar bütün bu spor dallarını belli bir sisteme dayanarak öğrenmişlerdir. Bu sistemde kuralları; toplumun kültürü, geleneği, göreneği ve inançları oluşturmaktadır. Eserler ise yazılı ve sözlü olarak ilerlemesine rağmen; sözlü aktarım daha çoktur. Bunların arasında hikayeler, masallar, destanlar, atasözleri ve daha nice öğretici eserler yer almaktadır. İçeriğinde ise, toplumu yönlendirme, öğüt verme, ders çıkarma, benzetimler yapma, rol model olma ya da model oluşturma gibi özellikler yer almaktadır.

Yaşam becerilerinin kolaylaşması için hayvancılık ve el zanaatlarının önemli olduğu Türklerde mesleki gelişimin önemli olduğu görülürken, cinsiyet ayrımcılığı da çok fazla görülmemektedir. Kadınlara devlet yönetiminde de söz hakkı verildiği için, insan olarak düşüncelere önem verilmiştir. Bilime olan sevgi ön planda olup, değerler eğitimi çok önem arz etmiştir. Bağımsızlık ve özgürlük temel hayat felsefeleri olduğu için, savaş eğitimi ve azimli olma durumları çok gelişmiştir. Bu durum onlarda cesur olma, özgüven gibi durumların da gelişmesine katkı sağlamıştır. Çocuk sevgisinin büyük önem taşıdığı eski Türklerde; kız çocuklarının eğitimi anneden, erkek çocuklarının eğitimi ise babanın sorumluluğu gözetimindedir. Çocukların, devletin devamlılığı için önemli oldukları bilinci hakimdir ve bu duruma örnek olarak Dede Korkut Hikayelerinde bolca yer verilmiştir.

“Oğul, yalnızca kişisel güveni sağlayan, dinsel sevgiyi yaratan bir etken değil, ülkenin varlığı için önemli bir öğedir.”

“Kız anadan görmeyince öğüt almaz, oğul atadan görmeyince sofraya çekmez. Oğul atanın yetürüdür, iki gözünün biridir. Devletli oğul kopsa ocağının közidir. Oğul dahi neylesin baba ölüp mal kalmasa. Baba malından ne faide başda devlet olmasa. Allah devletsüz şerinden saklasın hanum sizi.” (Deveci ve diğerleri, 2013).

Eski Türklerde eğitim sisteminin kendi içerisindeki düzeni ve gelenekselliği toplumun yaşayış biçimine sirayet etmektedir. Sorumluluk sahibi vatandaşların belli bir düzen içerisinde saygı ve sevgiyle birlikte hareket etmesi de güzel geçime, dolayısıyla da kargaşanın olmadığı bir devlet anlayışını benimsemektedir.

Osmanlı Devleti

Osmanlı devletinde eğitim kurumlarının ilk basamağını sıbyan mektepleri oluşturmaktadır. Bu mekteplerde eğitim dini ağırlıklı olmakla birlikte sınıf içi materyallerin az olması bazı derslerin dinen haram olarak görülmesi (resim yapmak) ve dini kuralların egemen oluşu, ezber sistemi gibi faktörler çocuklarda motivasyon düşüklüğü oluşturduğu durumlar olmuştur.

Hızlı (2008), Osmanlı devletinde eğitim-öğretim faaliyetlerine dair bilgilerin çok fazla olmamasıyla beraber, eğitim kurumu olarak medreseler, takkeler ve camiiler aktif olarak kullanılmaktadır. Kitap okumalarına önem verilir, dersler kitap üzerinden işlenirdir. Talebeler sınıf geçme şeklinde değil de okudukları kitaptan geçme şeklinde ilerlerlerdi. Derslerin adını kitapların adı oluştururdu.

Osmanlı devletinin çok milletli bir yapısının olması eğitim sisteminde bütünleşik bir sistemde ilerlemesine engel teşkil etmemiştir. Çocuklar sıbyan mekteplerinde ya da medreselerde aynı eğitimi alma hakkına sahip olmuştur.

Eğitim kurumu olarak ilk eğitimin verildiği sıbyan mektepleri ve saray okullarında 19. yüzyıla kadar ağırlıklı olarak dini eğitimlerin verildiği görülürken, 19. yüzyıldan sonra matematik-felsefe- astronomi gibi bilimin çeşitli dallarına geçiş yapıldığı görülmeye başlanmıştır. Bu durum bazı muallimleri zor durumda bırakmış olsa da tebaa bu duruma kademeli olarak alıştırmıştır.

Başgöz (2005), 19. yüzyıldan sonra eğitim kurumları geleneksel ve batı tarzında şeklinde ikiye ayrılmış olup öğretmen yetiştirme yönünde çalışmalara ağırlık verilmiştir ve bu amaçla Darülmualimin ve Darülmualimat okulları kurulmuştur. İkinci meşrutiyet dönemiyle birlikte yetiştirilen eğitimcilerde eğitim felsefelerinde çeşitlilik oluşmaya başlamış, kimi gurup batıcılık kimi gruplarda ise Osmanlılık görüşleri ağırlıkta olmaya başlamıştır. Osmanlı aydınları bu akımın batıcılık kısmından etkilenmiş ve çalışmalarını Türkçülük, İslamcılık ve Batıcılık şeklinde sürdürmüşlerdir. Bu durum yaşanan savaşlarda kazanma ya da kaybetme durumlarında da tesirini göstermiştir. Görüş farklılıkları her ne kadar olsa da eğitim kurumları çalışmalarına yan yana devam etmiştir. Reformlar yaşanırken kurumlarda uygulanan eğitim programlarının yöntem, teknik ve stratejilerinin fikirlerin çeşitliliğine bağlı olarak farklı olması da bu sebepten dolayı olmuştur. Toplumun Devlet-i Aliyye' den dolayı yaşamış olduğu daha doğrusu dönüşmüş olduğu süreç eğitim politikalarının da farklılaşmasına zemin oluşturmuştur.

Cumhuriyet Dönemi Sonrası Eğitim

İstendik davranış biçimlerini bireylerde kazandırmak için yapılan faaliyetlerin tümünü kapsayan eğitim, Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurulduğu günden bu yana çeşitli politikalar sonucu dönüşümler geçirmiştir. Bu dönüşümlerin uygulayıcısı olan örgütlerin eylemlerini gerçekleştirmek için edinmiş oldukları ilkeler eğitim politikalarını oluşturmuştur. Alt yapısında uzun bilimsel çalışmalar bulunan eğitim politikalarının hedeflerinde; uygulanabilirliğinin yüksek olması, öğrenci yararına ve toplumun kalkınmasına yönelik çalışmalar yer almaktadır. İçinde bulunulan toplumun çeşitliliğine yönelik esnetilebilen bu politikalar, eğitim bakanlarının öğretmen ve öğrenci yetiştirme faaliyetlerinde fikri ve vicdanı hür bir toplumun çıkarlarına yöneliktir. Eğitim politikaları gerçekleştirilirken, alandaki uzman personellerle bilimsellik ilkesine dayanarak adımlar atılarak, uygulayıcı organlarla uzun soluklu iletişim kurup, tutarlı ve açık bir yol izlenmeye çalışılmaktadır. Bu amaçla kurulan alt birimler, sistemin işlerliğinde kolaylığı ve ulaşılabilirliği sağlamaktadır. Problemler ve alternatif çözüm yolları bu birimler sayesinde üst birimlere ulaşıp eğitim politikalarına yön verebilmektedir.

Cemaloğlu' na göre (2019: 1-2); eğitim, en temel unsuru insan olan milli bir yatırımı olup hükümetler aracılığıyla eğitim politikalarında söz sahibi olan başlıca unsur, devlettir. Ayrıca, eğitim ile politika ilişkisinde çift yönlü bir etkileşim söz konusu olup birbiriyle bağlantılı bir dizi süreci içeren eğitim politikalarının, uzun vadede sonuç veren bir gerçeklikle değerlendirilmesi gerekmektedir.

Ekonomik Kalkınma ve İş Birliği Örgütü'nün 2013 yılı raporlarına göre Türkiye' de eğitim politikaları üç temel prensibe göre şekillenmektedir. Orta ve uzun vadeli eğitim hedeflerini belirleyen Milli Eğitim Stratejik Plan Belgesi bu temel prensiplerin birinci ayağı olurken; hayat boyu öğrenme strateji belgesiyle Avrupa Birliği stratejileri bağlantıları ikinci adımını oluşturur. Üçüncü ve son adımında ise; eğitimle ilgili konuları içeren genel bir hükümet strateji belgesi olan Onuncu Kalkınma Planı yer almaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti hükümeti stratejik hedefleri doğrultusunda temel eğitim prensiplerini ülkenin genelini kapsayacak şekilde açık hedefler halinde belirtmiştir. Bu hedefleri madde madde belirtecek olursak aşağıdaki gibi bir listeleme yapabiliriz.

- a) Eğitimli bireylerin oluşturduğu bir topluma ulaşmak.
- b) Tüm dersliklere etkileşimli tahta yerleştirilmesi ve her öğrenciye bir tablet bilgisayar verilmesi amacıyla “Fırsatları Arttırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi Projesi (FATİH)” uygulaması.
- c) İlköğretim, temel eğitim ve ortaöğretime katılım oranlarının %100 seviyesine yükseltmek.
- ç) Mesleki eğitimin önemine teşvik etmek.
- d) YÖK reformunu uygulamak.
- e) Özel üniversitelerin sayısını artırmak.
- f) Üniversitelerin kalitesini yükseltmek.
- g) Üniversitelerin bünyesindeki akademilerin sayısını artırmak.
- ğ) Yabancı dil öğrenimine yönelik politikaları uygulamak.
- h) Toplumsal cinsiyet ve bölgeler arası eşitsizlikleri ortadan kaldırmak.
- ı) Öğrencilerin üst eğitime ve geleceği daha esnek bir yapı içerisinde hazırlanmasını sağlamak.

Bu amaçlar doğrultusunda eğitim politikalarında önemli değişikliklere gidilerek sistem iyileştirilmeye çalışılmıştır. Örneklerle biraz açıklayacak olursak aşağıdaki gibi bir tabloyla özetlemiş olabiliriz.

Tablo1. Yıllara Göre Eğitim Politikaları Örnekleri

Yıl	Eğitim
1997	Sekiz yıllık zorunlu ve kesintisiz Eğitim
1998	İki basamaklı yükseköğretime geçiş modelinin tek basamağa indirilmesi
2004	Müfredat değişikliği
2005	Bitişik el yazısı ile ilkökul eğitimi Liselerin üç yıldan dört yıla çıkarılması.
2006	Kaynaştırma eğitimi uygulama değişiklikleri
2007	OKS' nin kaldırılıp yerine SBS' lerin getirilmesi Ortaöğretime ve Yükseköğretime geçiş sınav sistemlerinin değişmesi
2009	Tek sınavlı yükseköğretime geçiş modelinin iki sınava çıkarılması (YGS- LYS= 5 oturumlu)
2010	Üç yıl boyunca girilen SBS' lerin kaldırılıp yerine tek oturumlu SBS' nin getirilmesi.
2012	4+4+4= 12 yıllık kesintisiz zorunlu eğitimin gelmesi

	Ortaokul/lise seçmeli derslerinin artırılması Okula başlama yaşının isteğe bağlı 60 aylık, zorunluda 66 aylık olması. Katsayı puanlarının iptali. Fatih projesi
2014	Genel liselerin Anadolu Liselerine dönüşmesi Dershanelerin kapatılması Teog sınavının getirilmesi Geçici Eğitim Merkezlerinin (GEM) açılması
2016	1, 5 ve 9. Sınıflardaki Suriyeli öğrencilerin Geçici Eğitim Merkezleri (GEM) yerine devlet okullarına kaydedilmesi zorunluluğu
2017	Teog sınavının kaldırılması Bitişik el yazısının kaldırılması Öğretim Programlarının güncellenmesi /Evrin teorisinin müfredattan çıkarılması Ortaöğretim geçiş sınavlarında puan esaslı yerleştirmeye ek olarak “Seçici Liseler” kriterleri belirlendi. Sınıflar yabancı dil ağırlıklı oldu (Beşinci sınıftan itibaren hazırlık dil sınıfı) Üniversiteye giriş sistemi değişti. (YGS ile LYS kalktı, YKS geldi. İki gün üç oturum şeklinde önce TYT sonra AYT sınavları oluşturuldu.)
2018	2023 Eğitim Vizyonu yayınlandı

Kaynak yazar tarafından meb.gov.tr adresinden faydalanılarak oluşturulmuştur: (meb.gov.tr)

Türkiye Cumhuriyeti Devleti izlemiş olduğu eğitim politikalarında başta öğrencileri, öğretmenleri, idarecileri, velileri olumlu yönde etkileyecek çalışmalar yapmayı hedeflemiştir. Çağın ilerlemesiyle de bu politikalar güncel olarak değişiklik göstermiştir. Son olarak yapılan çalışma ise 2023 Eğitim Vizyon Belgesi olarak tek bir başlık altında eğitim sistemiyle alakalı olan bütün hedefleri içerisine almayı başarabilmiştir.

2023 Eğitim Vizyonu

2018 yılında yayınlanan vizyon belgesi eğitimde ciddi anlamda yenileşme sürecinin örneği olmuştur. Felsefesinde baş özne insandır ve çocuğun üstün yararına çalışılması hedeflenmiştir. Çift kanatlı çocuklar yetiştirmeyi hedefleyen belgede başarının teklikten değil birliktelikten geçtiği vurgulanmak istenmiştir. Ölçme değerlendirme çalışmaları yeniden güncellenmiş olup, ders başarısı sadece sınavlardan alınan puanlardan ibaret olmadığı görüşü benimsenmiştir. Temel hedefleri farklı bölümlerde yayınlanan 2023 Eğitim Vizyonu Belgesinde (MEB, 2018c) sıralamayı şöyle yapabiliriz;

- İçerik ve uygulama: Tasarım ve Beceri Atölyeleri
- Okul gelişim modeli
- Öğrenme analitiği araçlarıyla veriye dayalı yönetim
- Ölçme ve değerlendirme
- İnsan kaynaklarının geliştirilmesi ve yönetimi
- Okulların finansmanı
- Teftiş ve Kurumsal rehberlik hizmetleri
- Rehberlik ve psikolojik danışmanlık

- Özel eğitim
- Özel yetenek
- Yabancı dil eğitimi
- Öğrenme süreçlerinde dijital içerik ve beceri destekli dönüşüm
- Erken çocukluk
- Temel eğitim
- Ortaöğretim
- Fen ve sosyal bilimler liseleri
- İmam hatip ortaokulları ve liseleri
- Mesleki ve teknik eğitim
- Özel öğretim
- Hayat boyu öğrenme

2013 Eğitim Vizyonu belgesi son eğitim politikamız olup, taşra teşkilatlanmaları ve bakanlık birimleri bu doğrultuda çalışmalarına ağırlık vermiştir.

Suriye Savaşı

İnsanların ekonomik, dini, siyasi ve daha birçok sebepten ötürü anlaşılamayıp yaşamış oldukları çatışmalar bir iken iki, iki iken üç, üç iken dört olması gibi suya atılan bir taşın su yüzeyinde yapmış olduğu titreşimler ve dalgalanma hareketi gibi git gide büyünce toplumlar da savaşa adım atmış oluyor. Savaş bir topluluğun ya da ülkenin her ne kadar içerisinde başlasa da yakınındaki ve çıkarı olan milletleri de etkileyen bir yansıma gücüne de sahiptir. İçeride savaş başladığı zaman dışarıdaki savaş da otomatik olarak başlamış demektir. Eker (2015), savaşın tanımının insanlığın var olduğu günden beri sürekli olarak dinamik bir şekilde yöntem ve uygulama bakımından farklılaşan bir kavram olduğunu dile getirmiştir.

Candeger'in (2019) aktarımıyla, 2011 yılından itibaren başlayan Suriye'de yaşanan savaşın kronolojik sıralaması ise aşağıdaki gibidir.

15 Mart 2011: Suriye iç savaşı, ülkenin güneyindeki Dera ilinde bir grup gencin düzenlediği rejim karşıtı barışçıl gösterilerle başladı. Gösteriler hızla ülke geneline yayıldı.

Ocak-Şubat 2012: Rejim-muhafızlar arasındaki çatışmalar şiddetlendi.

26 Nisan 2011: Suriye ordusu, ayaklanmanın fitilinin ateşlendiği Dera'ya girdi.

30 Haziran 2012: Cenevre'de siyasi geçiş müzakereleri başladı.

Temmuz-Aralık 2012: Terör örgütü YPG/PKK, Aynularab (Kobani) ve Afrin ilçeleri ile Haseke'nin Amude ilçesini çatışmadan rejimden devraldı.

Mayıs 2013: Türkiye, ABD'ye Suriye'de uçuşa yasak bölge ilan edilmesi, siviller için güvenli bölge oluşturulması ve koalisyon güçleriyle ortak kara operasyonu yapılmasından oluşan 3 aşamalı bir plan sundu.

21 Ağustos 2013: Esed rejimi, Doğu Guta'da 1400'den fazla sivil kimyasal silah ile katletti. ABD, askeri müdahaleye yanaşmayarak Rusya'yla rejimin kimyasal silahlarını imha için anlaşmaya vardı.

Ocak 2014: Rejimin çökmeye başlaması üzerine İran, Şii milisleri Suriye'ye sokmaya başladı. DEAŞ, Rakka'yı muhafızlardan aldı.

30 Haziran 2014: DEAŞ, sözde hilafet ilan etti.

22 Eylül 2014: ABD öncülüğündeki koalisyon, DEAŞ'a hava saldırısı başlattı.

26 Ocak 2015: YPG/PKK, ABD'nin 4 ay süren yoğun hava desteğiyle Aynularab'ı DEAŞ'tan aldı. Böylece ABD-YPG/PKK ittifakı başladı.

Mart 2015: İdlib, muhaliflerin eline geçti.

21 Mayıs 2015: DEAŞ, Palmira kentini ele geçirerek Suriye'nin yaklaşık yarısında hakimiyet sağladı.

30 Eylül 2015: Rusya, iç savaşa doğrudan müdahil oldu. Rejime sağladığı hava desteği muhalifleri köşeye sıkıştırdı.

18 Aralık 2015: BMGK, 2254 sayılı kararını kabul etti. Siyasi geçişin yol haritası belirlendi.

24 Ağustos 2016: Türk Silahlı Kuvvetleri ve Özgür Suriye Ordusu, Fırat Kalkanı Harekatı'nı başlattı. Suriye'nin kuzeyinde 2 bin 55 kilometrekare alan, DEAŞ'tan temizledi.

23-24 Ocak 2017: Türkiye ve Rusya'nın girişimiyle ilk Astana toplantısı yapıldı.

23 Şubat-4 Mart 2017: Astana süreci sayesinde, bir seneden sonra Cenevre'de rejim ve muhalefet arasında görüşmeler yeniden başladı. Sene boyunca yapılan 9 toplantı sonuçsuz kaldı.

4 Nisan 2017: Rejim, Han Şeyhun beldesinde düzenlediği kimyasal silah saldırısında en az 100 sivil öldürdü.

Ekim 2017: YPG/PKK, DEAŞ'ı Rakka'dan ve Deyrizor'un büyük kısmından çıkararak ülkenin yaklaşık üçte birine yayılmış oldu.

Kasım 2017: Rejimin Doğu Guta ablukası sıkılaştı. Yüz binlerce sivil iç savaşın en büyük insani krizini yaşadı.

Ocak 2018: Türkiye, Afrin'deki terör örgütleri YPG/PKK-DEAŞ'a karşı Zeytin Dalı Harekatı'nı başlattı. Şimdiye kadar bin 100 kilometrekareden fazla alan terörden arındırıldı.

30-31 Ocak 2018: Soçi'de Ulusal Diyalog Kongresi düzenlendi. Anayasa Komitesi kurulma kararı alındı.

14 Mart- 24 Nisan 2018: Doğu Guta'dan zorunlu tahliyeler yapıldı. Bölge rejimin eline geçti.

6 Nisan 2018: Rejim, 10 numaralı olarak bilinen bir kanun çıkararak, tehcir edilen sivillerin taşınmaz mallarına el koymaya başladı.

21 Mayıs 2018: Başkent Şam tümüyle rejimin kontrolüne girdi.

15- 31 Temmuz 2018: Ülkenin güneyindeki iller, Ürdün ve İsrail sınırı, tümüyle rejimin eline geçti.

17 Eylül 2018: Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Rus mevkidaşı, İdlib'deki ateşkesi koruma altına alan Soçi mutabakatını imzaladı. Ancak

rejimin ihlalleri hız kesmedi. Rejim saldırılarında 105'ten fazla sivil öldü, 300'den fazla sivil yaralandı.

19 Aralık 2018: ABD, Suriye'deki güçlerini çekeceğini duyurdu. Bunun üzerine güvenli bölge, ABD'nin YPG/PKK'ya sağladığı silahların geri alınması konuları tartışılmaya başlandı.

15 Şubat 2019: YPG/PKK ve ABD, Fırat'ın doğusunda kalan son DEAŞ bölgesini ele geçirdi. Böylece DEAŞ varlığı, yalnızca rejim kuşatmasındaki bölgede kaldı. ABD Başkanı Donald Trump'ın Avrupa ülkelerine, ele geçirilen DEAŞ mensubu vatandaşlarını geri alma çağrısı, söz konusu ülkelerin bu konudaki hazırlıksızlığı ve isteksizliklerini ortaya çıkardı. YPG/PKK'nın serbest bırakmak için anlaşmalar yaptığı DEAŞ'lıların akıbetinin ne olacağı konusu gündeme oturdu.

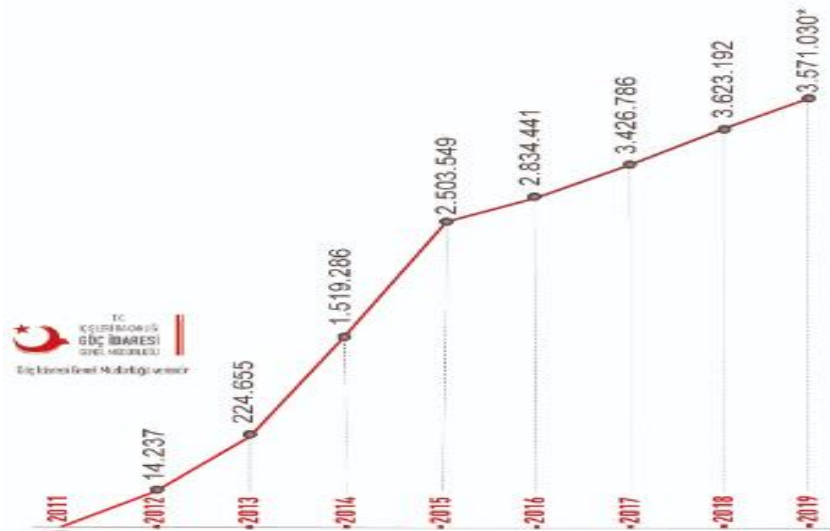
Şubat- Mart 2019: Rejim ve destekçisi İran'ın komutasındaki yabancı terörist gruplar, "İdlib Gerginliği Azaltma Bölgesi"ne saldırılarını yoğunlaştırdı. Askeri muhalif kaynaklar, rejimin garantörü Rusya'nın da hava saldırılarına eşlik ettiğini rapor etti.

12 Mart 2019: Rejim, silah olarak kullanımı yasak olan beyaz fosfor bombasıyla İdlib'deki sivil yerleşimlere saldırdı.

Suriyeli Sığınmacılar ve Türkiye

Ülkelerinde yaşanan savaştan dolayı göçmen olarak diğer ülkelere gelen Suriyeliler, Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ev sahipliğine istinaden sığındıkları ilk ülke olmuştur. Türkiye'deki kayıtlı Suriyeli sayısı 10 Ekim 2019 tarihi itibarıyla 3 milyon 571 bin 030 kişi olmuştur ve bu verilere Göç İdaresi ile Mülteciler Derneği kaynaklarından ulaşılmıştır. Ayrıca bu sayıyı oluşturanların 1 milyon 991 bin 638'i erkekler, 1 milyon 682 bin 950'si ise kadınlardan oluşmaktadır (Mülteciler Derneği, 2019). Göç idaresinden alınan istatistik raporları aşağıda sırasıyla verilmiştir.

Tablo 3. Yıllara Göre Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyeliler

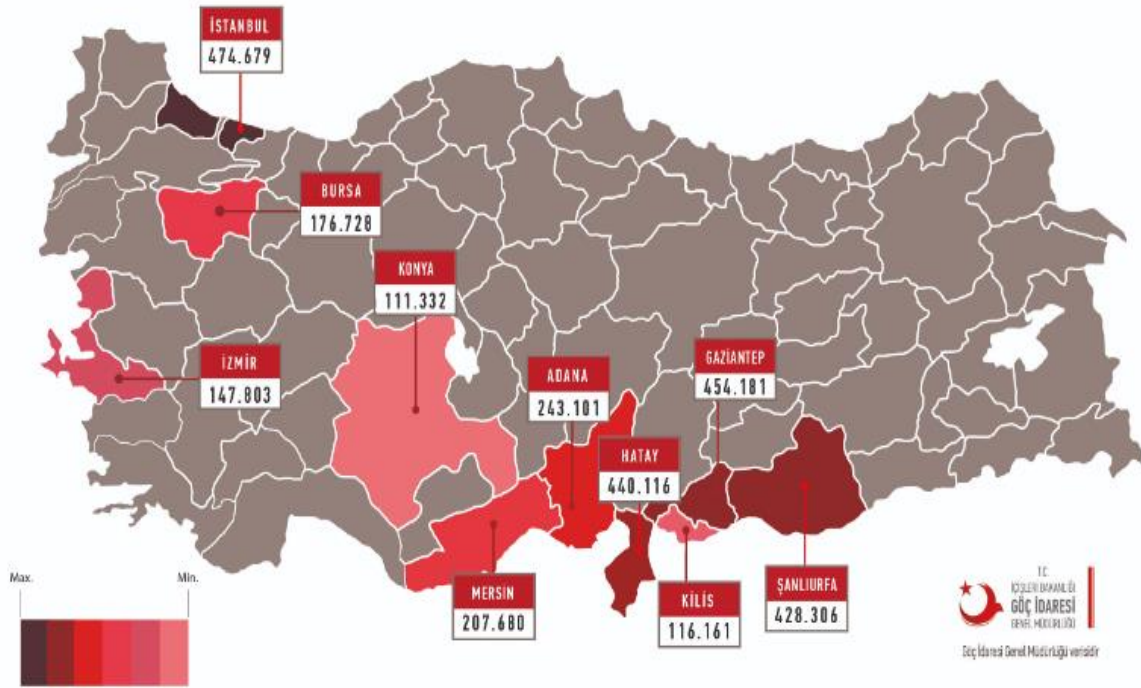

Kaynak: İl Göç İdaresi (25.12.2019)

Türkiye' nin coğrafi konumu itibarıyla Suriye' ye yakın olması göç edecek topluluğun Avrupa ülkelerine geçişinde zemin olacağı ya da iş imkanlarının fazla olmasından dolayı geçici eğitim merkezlerinin bir kısmı İstanbul, Bursa, İzmir gibi şehirlerde açılmıştır. Türkiye- Suriye sınır

bölgelerine yakın yerler olması da Hatay, Osmaniye, Kilis, Mersin, Gaziantep, Şanlıurfa, Adana ve Konya' da geçici eğitim merkezleri açılmıştır.

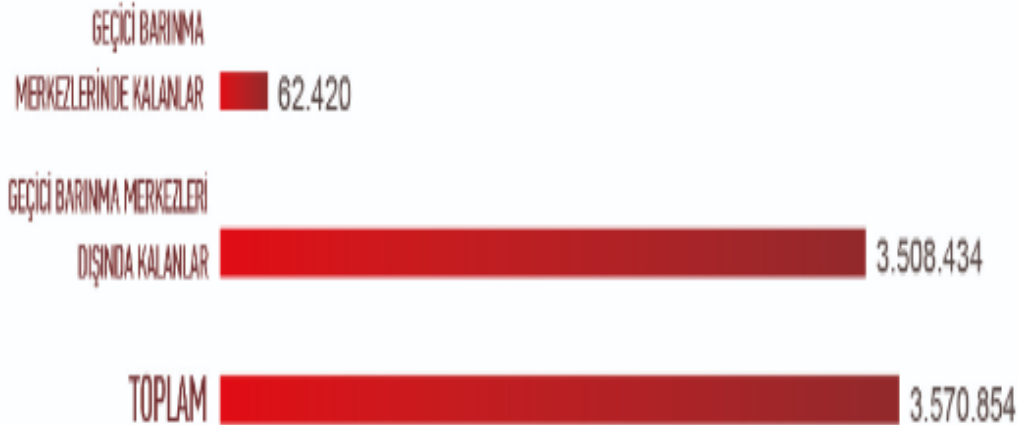
Tablo 4. Geçici Koruma Kapsamında Bulunan Suriyelilerin İlk 10 İle Göre Dağılımı

Kaynak: İl Göç İdaresi (25.12.2019)

Tüm ülke genelinde Geçici Barınma Merkezleri (GEM) içerisinde kalan Suriyeliler 62.420 iken, Geçici Barınma Merkezleri (GEM) dışında kalanlar ise 3.508.434 olmak üzere toplamda 3.570.854 olmuştur. Aşağıdaki tabloda bu veriler istatistiksel olarak sunulmuştur.

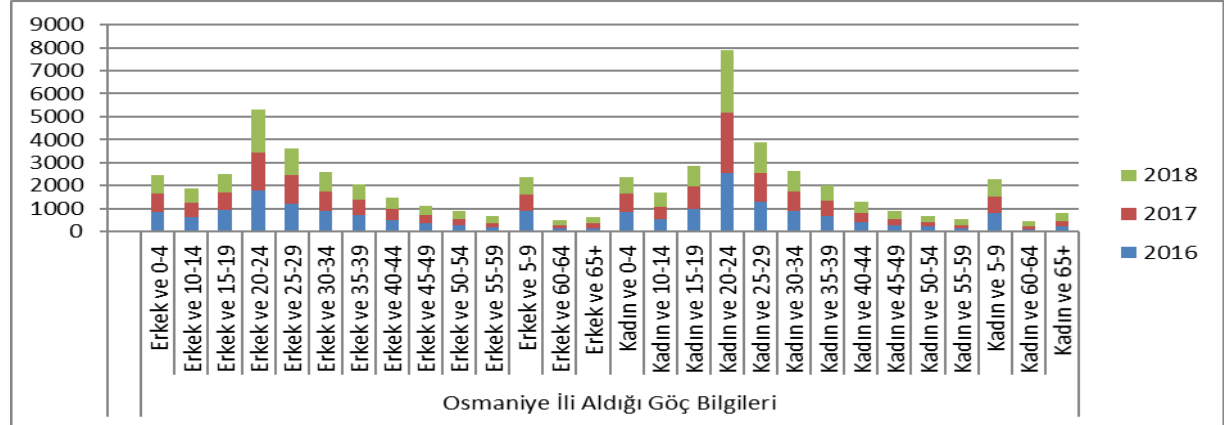
Tablo 5. Geçici Barınma Merkezleri İçinde ve Dışında Kalan Suriyeliler

Kaynak: İl Göç İdaresi (25.12.2019)

Suriyeli Sığınmacılar ve Osmaniye

İç göç ve dış göç olarak ele aldığımızda, son yıllarda daha çok dış göç alan bir ülke konumunda olan Türkiye; 2011 yılında yaşanan Suriye iç savaşı sonucunda göçmenlere kapılarını açan ve sığınmacılara ev sahipliği yapan ülke konumunda olmuştur. Kadınların erkeklere nazaran daha çok olduğu tüm ülke genelinde mevcutken, Osmaniye ilini örnek olarak incelediğimizde aşağıdaki tabloda verilen istatistiksel bilgilere ulaşmaktayız.

Tablo 6. İç Göçün Kadın Ve Erkek Yaş Gruplarına Göre Yıllar Bazındaki İstatistiği

Kaynak: http://www.tuikweb.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1067

Göç idaresinin 25 Aralık 2019 tarihi itibarıyla vermiş olduğu istatistiki bilgilere göre Osmaniye ilinde geçici koruma kapsamındaki Suriyelilerin sayısı 49.863 olarak belirtilmiştir.

Tablo 7. Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin İllere Göre Dağılımı

İL SIRA	ÜLKEMİZDE GEÇİCİ KORUMA KAPSAMINDA BULUNAN SURIYELİLERİN DAĞILIMI 25.12.2019 ALFABETİK)								
	İLLER	KAYIT EDİLEN	NÜFUS	İL NÜFUSU İLE KARŞILAŞTIRMA YÜZDESİ	İL SIRA	İLLER	KAYIT EDİLEN	NÜFUS	İL NÜFUSU İLE KARŞILAŞTIRMA YÜZDESİ
	TOPLAM	3.571.030	82.003.882	4,35%	TOPLAM	3.571.030	82.003.882	4,35%	
1	ADANA	243.101	2.220.125	10,95%	42	KAHRAMANMARAŞ	93.527	1.144.851	8,17%
2	ADIYAMAN	20.970	624.513	3,36%	43	KARABÜK	994	248.014	0,40%
3	AFYON	9.121	725.568	1,26%	44	KARAMAN	817	251.913	0,32%
4	AĞRI	1.118	539.657	0,21%	45	KARS	167	288.878	0,06%
5	AKSARAY	3.236	412.172	0,79%	46	KASTAMONU	3.244	383.373	0,85%
6	AMASYA	798	337.508	0,24%	47	KAYSERİ	73.452	1.389.680	5,29%
7	ANKARA	95.933	5.503.985	1,74%	48	KIRIKKALE	1.738	286.602	0,61%
8	ANTALYA	1.962	2.426.356	0,08%	49	KIRKLARELİ	1.038	360.860	0,29%
9	ARDAHAN	118	98.907	0,12%	50	KİRŞEHİR	1.432	241.868	0,59%
10	ARTVİN	37	174.010	0,02%	51	KİLİS	116.161	142.541	81,49%
11	AYDIN	7.800	1.097.746	0,71%	52	KOCAELİ	55.628	1.906.391	2,92%
12	BALIKESİR	4.704	1.226.575	0,38%	53	KONYA	111.332	2.205.609	5,05%
13	BARTIN	237	198.999	0,12%	54	KÜTAHYA	1.415	577.941	0,24%
14	BATMAN	15.701	599.103	2,62%	55	MALATYA	28.485	797.036	3,57%
15	BAYBURT	22	82.274	0,03%	56	MANİSA	13.041	1.429.643	0,91%
16	BİLECİK	609	223.448	0,27%	57	MARDİN	88.033	829.195	10,62%
17	BİNGÖL	1.050	281.205	0,37%	58	MERSİN	207.680	1.814.468	11,45%
18	BİTLİS	1.190	349.396	0,34%	59	MUĞLA	11.200	967.487	1,16%
19	BOLU	2.967	311.810	0,95%	60	MUŞ	1.518	407.992	0,37%
20	BURDUR	7.636	269.926	2,83%	61	NEVŞEHİR	9.729	298.339	3,26%
21	BURSA	176.728	2.994.521	5,90%	62	NİĞDE	5.036	364.707	1,38%
22	ÇANAKKALE	5.702	540.662	1,05%	63	ORDU	877	771.932	0,11%
23	ÇANKIRI	585	216.362	0,27%	64	OSMANİYE	49.863	534.415	9,33%
24	ÇORUM	2.815	536.483	0,52%	65	RİZE	1.045	348.608	0,30%
25	DENİZLİ	11.613	1.027.782	1,13%	66	SAKARYA	14.953	1.010.700	1,48%
26	DIYARBAKIR	23.721	1.732.396	1,37%	67	SAMSUN	6.502	1.335.716	0,49%
27	DÜZCE	1.841	387.844	0,47%	68	SİİRT	4.216	331.670	1,27%
28	EDİRNE	1.073	411.528	0,26%	69	SİNOP	171	219.733	0,08%
29	ELAZIĞ	13.151	595.638	2,21%	70	SİVAS	3.594	646.608	0,56%
30	ERZİNCAN	103	236.034	0,04%	71	ŞANLIURFA	428.306	2.035.809	21,04%
31	ERZURUM	1.125	767.848	0,15%	72	ŞIRNAK	14.991	524.190	2,86%
32	ESKİŞEHİR	5.204	871.187	0,60%	73	TEKİRDAĞ	12.795	1.029.927	1,24%
33	GAZİANTEP	454.181	2.028.563	22,39%	74	TOKAT	1.045	612.646	0,17%
34	GİRESUN	182	453.912	0,04%	75	TRABZON	3.363	807.903	0,42%
35	GÜMÜŞHANE	88	162.748	0,05%	76	TUNCELİ	45	88.198	0,05%
36	HAKKARİ	5.217	286.470	1,82%	77	UŞAK	2.493	367.514	0,68%
37	HATAY	440.116	1.609.856	27,34%	78	VAN	2.176	1.123.784	0,19%
38	İĞDIR	85	197.456	0,04%	79	YALOVA	3.881	262.234	1,48%
39	ISPARTA	5.327	441.412	1,21%	80	YOZGAT	4.775	424.981	1,12%
40	İSTANBUL	474.679	15.067.724	3,15%	81	ZONGULDAK	623	599.698	0,10%
41	İZMİR	147.803	4.320.519	3,42%					

Kaynak: İl Göç İdaresi (25.12.2019)

Tüm Türkiye genelinde yedi tane barınma merkezi bulunmakla birlikte bu merkezlerden bir tanesi de Osmaniye ilinde yer almaktadır. Göç idaresinin raporlamasına göre ise Geçici Barınma Merkezinin adı Cevdetiye olup, toplam mevcut 12.685'tir.

Tablo 8. Geçici Koruma Kapsamındaki Suriyelilerin Geçici Barınma Merkezlerine Göre Dağılımı (5 İlde 7 Barınma Merkezi)

İL	GBM ADI	GBM MEVCUDU	TOPLAM MEVCUT
ADANA (1)	Sarıçam	19.591	19.591
KİLİS (1)	Elbeyli	8.528	8.528
KAHRAMANMARAŞ (1)	Merkez	10.842	10.842
HATAY (3)	Altınözü	2.665	10.774
	Yayladağı	4.071	
	Apaydın	4.038	
OSMANIYE (1)	Cevdetiye	12.685	12.685
Toplam		62.420	
GEÇİCİ BARINMA MERKEZLERİ DIŞINDA BULUNAN SURİYELİ SAYISI		3.508.434	

Kaynak: İl Göç İdaresi (25.12.2019)

Suriyeli Sığınmacılar ve Eğitim

Türkiye’de yaşayan kayıtlı 3 milyon 570 bin 854 kişinin 5-19 yaş aralığındaki nüfusu 1 milyon 156 bin 50 kişidir (Mülteciler Derneği, Erişim: 29.10.2019). Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) kapsayıcı eğitim bağlamında Suriyeli çocukların eğitilmesi ile ilgili birçok uygulama yapmıştır. Suriyeli çocukların okullaşması yönünde ve ailelerini de eğitilmesi yönünde gayret göstermiştir. Örnek verecek olursak; Türkçe öğretimi için TÖMER kurs merkezlerinin açılması, 2016 ve 2018 yılları arasında Suriyeli Çocukların Türk Eğitim Sistemine Entegrasyonunun Desteklenmesi Projesi geliştirilmiştir (PİKTES, Erişim: 28.10.2019).

Tablo 9. Yıllara Göre Suriyeli Çocukların Örgün Eğitime Erişimi

Yıllar	Resmî Okul	Resmî Okula Kayıtlı Toplam Öğrenci Oranı	Eğitim Merkezi	Eğitim Merkezi Oranı	Toplam Kayıtlı Öğrenci Sayısı	Çağ Nüfusu	Okullaşma Oranı
2014-2015	40.000	% 17,39	190.000	% 82,61	230.000	756.000	% 30
2015-2016	62.357	% 20,03	248.902	% 79,97	311.259	834.842	% 37
2016-2017	201.505	% 40,91	291.039	% 59,09	492.544	833.039	% 59
2017-2018	382.343	% 63,31	221.586	% 36,69	603.929	976.200	% 61
2018-2019	544.785	% 83,38	106.845	%16,65	641.630	1.047.536	% 61

Kaynak: MEB, 2018a

Tabloyu incelediğimizde öğrenci sayısındaki artışın 2014 yılından itibaren olduğu görülmektedir. Okullaşma oranı % 30’dan % 61’e ulaşmıştır. 2017-2018 yılı verilerinde ise; açık okullara kayıtlı 9.617 öğrenci ve 2018-2019 yılı verilerinde ise; açık okullara kayıtlı 16.685 öğrenci resmî okullara dâhil edilmiştir.

Geçici Barınma Merkezlerinde ise çocukların eğitimi için kurulan Geçici Eğitim Merkezleri bulunmaktadır. GEM bulunan iller, Adana, Adıyaman, Ankara, Antalya, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kilis, Konya, Malatya, Mardin, Osmaniye,

Sakarya, Siirt, Şanlıurfa şeklindedir. Bu illerden Hatay’da 63, Gaziantep’te 49, Şanlıurfa’da 29, Adana ve Kilis’te 21’er olmak üzere toplamda 224 GEM bulunmaktadır (MEB, 2018b). Ülke genelinde 21 ilde bulunan Geçici Eğitim Merkezlerinde, öğretmenler üç gruba ayrılmıştır. Piktes projesi kapsamında çalışan sözleşmeli Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı olan öğretmenler, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olarak kadrolu görev yapan Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşı olan öğretmenler ve son olarak da Suriyeli olup, çocukların eğitime entegrasyonunda kolaylaştırıcı olarak görev alan öğretmenler. Suriyeli ve sözleşmeli öğretmenlerin maaşları Piktes projesi kapsamında UNESCO tarafından ödenirken, kadrolu öğretmenlerin maaşları MEB tarafından ödenmektedir.

Sonuç

Bu araştırmada göç ve eğitimin tanımlamalarından yola çıkarak Suriyeli sığınmacıların durumu incelenmiştir. Üç bölümden oluşan araştırmanın ilk bölümünü kavramsal olarak göç ve Türkiye’ye göçler oluşturmaktadır. İkinci bölümünde kavramsal olarak eğitim ve Türkiye’de eğitim politikalarına genel olarak bakış ele alınmıştır. Bu bölümde ayrıntılı olarak cumhuriyet dönemi öncesi ve sonrasındaki eğitimsel faaliyetlere değinilmiştir. Cumhuriyet öncesi dönem eğitimi; eski Türkler ve Osmanlı olarak iki ayrı başlık altında detaylandırılmıştır. Cumhuriyet sonrası dönem ise ayrıntılı bir şekilde anlatılmış, 2023 Eğitim Vizyon Belgesi de ayrı bir başlık altında verilmiştir. Son olarak üçüncü bölümde ise; Suriyeli sığınmacılar ve eğitim konusu işlenmiştir. Bu bölümün alt başlıklarında ise; Suriye savaşı, Suriyeli sığınmacıların makro düzeyde Türkiye mikro düzeyde ise Osmaniye ili incelenmiş olup son olarak da eğitim kısmına yer verilmiştir.

Yeni bir toplumsallaşma süreci olan göç, yeni mekanda herşeyin yeniden öğrenilmesi durumu olarak belirlenmiştir. Türkiye’ye göçler ise her zaman ve her milletten olmuştur.

İstendik davranış biçimi olan eğitim, toplumların ihtiyaçlarına göre yeniden düzenlenerek toplumlara yeniden sunulmuştur. Böylece eğitim politikaları gelişmiş, toplumları kalkındırarak refah seviyelerine etki eden unsurlar arasında yer almıştır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti’ nin son eğitim politikasını 2023 Eğitim Vizyon Belgesi oluşturmuştur.

2011 yılında çıkan Suriye Savaşı halen devam etmekte olup, Suriyeli vatandaşlar ülkemize göç etmeye başlamıştır. Ekim 2019 tarihi ile toplamda 3 milyon 571 bin 030 Suriyeli nüfus ülkemize barınmaya başlamıştır.

Elde edilen bulgulara göre Türkiye’de Suriyelilere, Geçici Eğitim Merkezleri (Gem) adı altında barınma ve bakım ihtiyaçları sağlanmaktadır. Geçici Eğitim Merkezlerinden biri de Osmaniye ili olup, araştırmacı kişinin çalıştığı görev yeri olması sebebiyle ayrı başlık adı altında incelenmiştir. Osmaniye’de ki geçici Eğitim Merkezinin adı Cevdetiye olup, burada kalan Suriyelilerin sayısı 49.863 olarak tespit edilmiştir. Ayrıca kadın nüfusunun erkek nüfusuna oranla daha fazla olduğu görülmüştür.

Kaynakça

- Başgöz, İ. (2005). Türkiye'nin Eğitim Çıkması ve Atatürk. İstanbul: Pan Yayınları.
- Candeğer, Ü. (2019). Suriyeli Çocukların Eğitiminde Sosyal Bilgiler Dersi Programı. VI. Uluslararası Tarih Eğitimi Sempozyumu, 952-966.
- Cemaloğlu N. (2019). Eğitimde Politika Analizi. Ankara: Pegem Yayınları.
- Deveci H., Belet D., Türe H. (2013). Dede Korkut Hikâyelerinde Yer Alan Değerler. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, ISSN:1304-0278, 12 (46), 294-321.
- Eğri, O. (2003). Eğitimin Genel Amaçları Açısından Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersleri. AÜİFD, 154 (1), 271-291.
- Eker, S. (2015). Savaş Olgusunun Dönüşümü: Yeni Savaşlar ve Suriye Krizi Örneği. Türkiye Ortadoğu Çalışmaları Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 1, ss.31-66.
- Erder, S. (1986). Refah Toplumunda "Getto" ve Türkler. İstanbul: Teknografik Matbaacılık.
- Hızlı, M. (2008). Osmanlı Medreselerinde Okutulan Dersler ve Eserler. T.C. Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 17 (1), 25-46.
- Kıral, B. (2020). Nitel Bir Veri Analizi Yöntemi Olarak Doküman Analizi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Siirt Üniversitesi. 15, 170- 189.*
- Kara P., Korkut R., (2010). Türkiye'de Göç, İltica Ve Mülteciler. *Türk İdare Dergisi, 467,153.*
- MEB, (2018a) Mart, https://hbogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_03/26120318_26-03-2018__Yinternet_BYlteni.pdf, Erişim: 27.10.2019.
- MEB, (2018b). Ekim, https://hbogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_10/23093037_22-Ekim_-2018__Yinternet_BYlteni.pdf, Erişim: 26.10.2019.
- MEB, (2018c), 2023 Eğitim Vizyon Belgesi, Ankara: Milli Eğitim Yayınları
- Mülteciler Derneği, <https://multeciler.org.tr/turkiyedeki-suriyeli-sayisi/>, Erişim: 29.10.2019.
- Ortega Gasset, Kütlelerin isyanı. çev. Nejat Muallimoğlu, İstanbul, 1992, Bedir Y., s. 94.
- PİKTES, 2016 <http://piktes.gov.tr/>, Erişim: 28.10.2019.
- Yalçın, C. (2004). Göç Sosyolojisi. Ankara: Anı Yayınları.
- https://tuikweb.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1067
- <https://www.goc.gov.tr/gecici-koruma5638>
- <https://www.meb.gov.tr>